

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): vedoucího

Práci hodnotil(a): PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.

Práci předložil(a): Štěpán Korbela

Název práce: Pojetí vznešena v díle Arthura Schopenhauera

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl bakalářské práce Štěpána Korbela byl splněn, toto splnění je však zatíženo celou řadou problémů spojených zejména se stylistickou úrovní textu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Je zřejmé, že kolega Štěpán Korbela se zvoleným tématem poctivě vyrovnával. Z jeho textu je patrná snaha tématu skutečně porozumět. Členění textu bakalářské práce je přehledné a odpovídající tématu. Po stručné expozici Schopenhauerovy filozofie, poskytuje autor bakalářské práce přehled Schopenhauerových názorů na umění, dále se soustřeďuje na vztah krásna a vznešena v Schopenhauerových úvahách a nakonec se zaměřuje na možnost vztáhnout v rámci těchto úvah vznešeno k umění.

Na některých místech však můžeme skutečně jen tušit, co chtěl Štěpán Korbela vyjádřit. Uvádím dále některé příklady. „*Počátky vznešena se datují do období antiky, v průběhu lidského vývoje se pojem vznešena neustále formoval. Vznešeno je vnímáno jako kategorie estetiky, které nelze odepřít vliv na uměleckou tvorbu.*“ (s. 6) Štěpán Korbela tu měl patrně na mysli počátky úvah o vznešenu. Není ale jasné, zda předpokládá vliv jedné z kategorií estetiky, či estetiky jako takové na uměleckou tvorbu. Obojí je sporné. Jako v podstatě nesrozumitelná se jeví následující věta: „*Uvedeme okolnosti podporující vznešený pocit a celkovou charakteristiku vznešena, kde Schopenhauer chápe vznešeno jako méně či více intenzivní požitek.*“ (s. 6) V následující větě je velice nejasně určen předmět přírodovědy: „*Schopenhauerova koncepce se kriticky staví proti přírodovědnému úzu, jehož předmět zkoumání spočívá ve snaze popsat podstatu světa bez subjektu.*“ (s. 7) V jiném souvětí, kterou uvádím jako příklad, kolega Korbela pravděpodobně od počátku hovoří o Platónově pojetí idejí: „*Schopenhauer současně upozorňuje také na významnost Platóna, jehož idea ho ovlivnila natolik, aby ji od něho převzal a dále využíval její koncepci ve svém díle.*“ (s. 8) Ve vztahu k hudbě se v bakalářské práci uvádí například toto: „*Jak víme, projevy hudby jsou spojeny s lidským účelem, v němž lidé s hudbou pracují.*“ (s. 26) Lidé pracují s hudbou v lidském účelu? Co to znamená? Na některých místech zkrat ve formulaci znemožňuje, abychom jí přesně porozuměli. O hudbě v Schopenhauerově pojetí hovoří kolega Korbela ale například i takto: „*Nepřednáší o slabosti a proměnách individua, nýbrž se vyjadřuje o jejich podstatě. Schopenhauer upozorňuje, že jednou ze záležitostí, v níž je tato slabost přítomna, je opera. Operní tvorba stojí v protikladu k tomu, co je hudbě vlastní.*“ (s. 27) Hovoří se tu lidské slabosti, nebo slabosti opery jako hudebního žánru?

Jakýmsi vyvrcholením úsilí Štěpána Korbela se stala kapitola bakalářské práce, která je věnována problému vztahu vznešena k umění v Schopenhauerových úvahách. Také tady se však na některých místech setkáváme s takovými formulačními nedostatky či neobratnostmi, které značně ztěžují přístup k myšlenkám, které měly být

textem vyjádřeny. Například: „Vyjma dobrého herce se nám samotná tragédie musí podávat na nejvyšším stupni, aby vznešena bylo dosaženo.“ (s. 35) Nebo: „Ústřední věcí pocitu vznešena je dvojí pocit; negativní a pozitivní.“ (s. 36) Když kolega Korbel v textu odkazuje k interpretacím, se kterými se setkal v sekundární literatuře, uvádí mimo jiné toto: „Bart Vandenabeele uznává, že efekt tragédie je ‘analogický’ k pocitu vznešena, neboť mění naši náladu z estetické na etickou.“ (s. 36) Jak chápat to, že „efekt tragédie je ‘analogický’ k pocitu vznešena“, když se zároveň říká, že „pocit vznešena představuje jednu z hodnot tragédie“ (s. 35)? Jako nesrozumitelné se jeví i závěrečné vymezení povahy estetické zkušenosti v Schopenhauerově pojetí: „Paradoxně s tím, nabízí estetická zkušenost místo pro odpočinek.“ (s. 37)

Dalších obdobných příkladů bych mohl bohužel uvést dlouhou řadu

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální úpravu bakalářské práce považuji za vyhovující. Práce s primární i sekundární je provedena dobře. Práce má přehlednou strukturu

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Poctivě zpracovávanou a přehledně rozvrženou bakalářskou práci Štěpána Korbelu není, i přes její klady, snadné posoudit. Na jedné straně text bakalářské práce dokládá, že Štěpán Korbel pronikl do nesnadných Schopenhauerových formulací týkajících umění, krásy a vznešena, že se Schopenhauerovými názory dokáže s porozuměním zacházet a že tyto názory dokáže dokonce z určitého nadhledu reflektovat. Na straně druhé však ohromné množství stylistických nedostatků neumožňuje ve značné části textu zjistit přesný autorův náhled na probíranou problematiku. Domnívám se, že se autor bakalářské práce nedopouští ve své tematizaci Schopenhauerových názorů podstatných deformací těchto názorů. Zároveň však na některých místech zůstávám i v tomto směru na pochybách.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vysvětlíte prosím výše zmiňovaný vztah mezi tragédií, vznešenem a etikou.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

Dobře.

Datum: 29. 5. 2018

Podpis:

